

ป่า : แหล่งสถานของโลก

ในอดีตเมื่อราว 400 ปีก่อนคริสตกาล นักปราชญ์ ชาวกรีกผู้หนึ่งชื่อ Hippocrates ได้เคยเสนอแนะให้สตรีกินใบหลิว (willow) เพื่อบรรเทาอาการเจ็บครรภ์ ต่อมาในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 18 บาทหลวงชาวอังกฤษคนหนึ่งชื่อ Edward Stone ได้พบว่าเปลือกต้นหลิวมีสารที่สามารถรักษาโรคไขข้อกระดูกอักเสบได้ ครั้นถึงปี ค.ศ. 1899 บริษัท Bayer ของเยอรมนีก็ได้สกัดสารชื่อ acetylsalicylic จากต้นหลิว แล้วนำออกวางขาย โดยใช้ชื่อธรรมดาๆ ว่า aspirin

อานิสงส์ของนิทานเรื่องนี้ว่า นักวิทยาศาสตร์ได้พบยาวิเศษจากต้นไม้มากมาย เช่น ได้พบฮอร์โมน diosgenin ในมัน (yam) ที่ปลูกกันแพร่หลายในประเทศเม็กซิโกว่าสามารถนำมาใช้เป็นยาคุมกำเนิดได้ ได้พบว่า สาร sodium cromoglycate ในต้นไม้ชนิดหนึ่งที่ชอบขึ้นในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีประสิทธิภาพในการรักษาโรคหอบหืดได้และต้นพันงพวย (periwinkle) นั้น มีฤทธิ์ต่อต้านเซลล์มะเร็งบางชนิดได้เป็นต้น

เหล่าพืชสมุนไพรดังกล่าวนี้เป็นเพียงต้นไม้ ตัวอย่างจำนวนน้อยชนิดที่มีประสิทธิภาพในการ รักษาโรค เพราะนักวิทยาศาสตร์ได้คาดคะเนว่า โดยแท้จริงแล้ว หนึ่งในสี่ของยาที่แพทย์ใช้ได้มาจากพืช และขณะนี้นักวิทยาศาสตร์รู้จักพืชเพียงแค่ 5% ของพืชที่มีในโลกเท่านั้นเอง ยังมีพืชอีก 95% ที่เรายังไม่รู้จัก และไม่รู้ว่าจะมีโอกาสรู้จักพืชเหล่านั้นหรือไม่ เพราะป่าดงดิบต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลก กำลังถูกทำร้ายและทำลายไปทุกวัน นั่นก็หมายความว่าต้นไม้ที่มีคุณค่าทางยาจะถูกมนุษย์ตัด และทำลายจนสูญพันธุ์ ไปก่อนที่นักพฤกษศาสตร์จะมีโอกาสเห็น หรือตั้งชื่อด้วยซ้ำไป

เมื่อเป็นเช่นนี้นักวิชาการและนักอนุรักษ์ทั้งหลาย จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายคุ้มครองป่าเพื่อให้ นักเคมีเภสัช นักพฤกษศาสตร์ ฯลฯ ได้มีโอกาสวิเคราะห์ และศึกษาคักยภาพของพืชต่างๆ ในการรักษาโรค การออกกฎหมายห้ามทำลายป่าจึงเป็นเรื่องด่วนสุดๆ ของทุกชาติ

ในประเทศที่เจริญแล้ว การศึกษาค้นคว้าเรื่อง เกษษัตริย์จากป่ามีกระทำกันมากกว่าประเทศที่ด้อยพัฒนา มาก แต่ในประเทศที่ศิวิไลซ์เหล่านี้มักจะไม่ค่อยมี ความหลากหลายของป่าเพื่อการวิจัย ส่วนประเทศที่ยังไม่เจริญก็มักจะมีป่าดงดิบมากมาย แต่มีความจำเป็นที่จะต้องแปรรูปป่าไม้ เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจตลอดเวลา จึงมักจะทำใจไม่ได้กับการที่มีคนมาขอร้องให้สงวนป่าไว้เพื่อให้นักวิทยาศาสตร์ต่างชาติมาวิจัย แล้วตนต้องชื้อยา (ที่สกัดได้จากต้นไม้ในป่าของตน) จากต่างประเทศในราคาแพง

เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2530 องค์การสิ่งแวดล้อม ล้อมและองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้ประชุมกันที่กรุง Madrid ในประเทศสเปน เพื่อถกปัญหาเรื่องสิทธิบางประการของประเทศที่มีป่า ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นที่ว่า หากผลิตภัณฑ์ใดๆ ของป่าทำเงินได้ คนเลี้ยงต้นไม้ในป่านั้นๆ ควรจะได้ค่าตอบแทน หากรายละเอียดของเรื่องนี้บรรลุข้อตกลงได้ เหตุการณ์ฆ่าป่าในประเทศที่กำลังพัฒนาก็คงจะลดความรุนแรงลงบ้าง

ในอดีตมนุษย์ได้เคยอาศัยป่าในฐานะเป็นที่อยู่อาศัย

ในอนาคตมนุษย์ก็ยังคงต้องพึ่งพาป่าในฐานะเป็นสถานที่ๆ ให้อาหารรักษาโรค

รักษา และเลี้ยงป่า ได้ทั้งความรู้ และได้ทั้งยา ครับ